

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/12

KARAR NO : 1985/23

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olduğu saptanmayan suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Esam Kemal Zeynel- Al-Abedeem ve Arkadaşları

O L A Y : İstanbul 1.Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 30.3.1984 gün,160 sayılı iddianamesinde;

Kimisi Irak,kimisi Suriye ve kimisi de İran uyruklu olan ve önce Irakta legal olarak kurulup sonradan kapatılan ve İranda faaliyete geçen Hizp Üt Davet-ül İslâmiye (İslâma Çağrı Partisi)mensupları olan ve amacı (Pan islamizm)bulunan ve eylemlerini propaganda ve sabotaj biçiminde sürdüren örgüte dahil bulunan sanıkların cürüm ikâi için cemiyet teşkil ettikleri ve gerek dünya gerek islâm ülkeleri kamu oyunda Irak'ı protesto amacı ile Türkiye'ye gelerek 21.12.1983 günü İstanbuldaki Irak Konsoloslugu ile Ankara'daki Irak Kültür Merkezi Binasına bomba koymak üzere eyleme geçtikleri ve bombaları koydukları otomobillerin infilak ettiği ve İstanbuldaki Irak Konsolosluk binasına bomba koymak isterken koruma bekçisine karşı silahla mukavemet ve tehditte buldukları,ruhsatsız silah taşıdıkları ve Türk Uyruklu olan sanıklardan Sıddık Türkan ile Yalçın Yavuz'un da cürüm işleyen bu kişileri sakladıkları ileri sürülerek sanıklardan Esam Kemal Zeynel Al-abedeem'in TCK'nun 313/2.,264/6-9.,188/3.,456/2.,456/4.,457/1., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13/1.,

Sanık Muhammet El Ahmedî'nin TCK'nun 313/2.,264/6-9.,188/3.,456/2.,456/4.,457/1.,maddelerle,

Sanıklar İmad Aden Riyyad El Sadî ve Sabah Selman Fevvez'in TCK'nun 313/2.,264/6-9.,

Sanıklar Ahmet Mahmout ile Muhammet Mehdi Haşmet'in 313/2.,264/6-9., ve 6136 sayılı Yasa'nın 13/1.,maddeleri ile,

Sanıklar Sıddık Türkan, ve Yavuz Yalçı'nın TCK'nun 296/1.,maddesi ile ve tüm sanıkların 1402 sayılı Yasa'nın 17/1.maddesi uyarınca tecziyeleri istemi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi,4.6.1984 gününde, 1984/144-251 sayı ile;sanıkların bu eylemlerinin Türk devleti ve toplumuna tevcih

edilmemiş bulunmasına ve sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet olaylarından olmamasına ve sıkıyönetim faaliyetleri ile bir ilişkisi bulunmamasına ve sıkıyönetim mahkemelerine açılmış davalarla bağlantılı da olmamasına binaen 1402 sayılı Kanun kapsamı dışında kalan davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğini,

İstanbul 4.Ağır Ceza Mahkemesi,21.11.1984 gününde,1984/276-322 sayı ile; sanıklara atılı suçların yaygın şiddet eylemlerinin bir parçası olduğu ve sıkıyönetim ilânını gerektiren suçlardan bulunduğu ve 1402 sayılı Yasa kapsamına girdiğini,

Belirterek mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Biylece,her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dosya İstanbul C.Savcılığı'nın 14.1.1985 gün,1984/5037 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,A.Mazhar Akman, Türkan Güven,Necati Karakış,Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 28.1.1985 günlü toplantıda,geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan;toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar,26.12.1978 günü İstanbul ve Ankara da ilân olunan sıkıyönetimden sonra bu şehirlerde 21.12.1983 günü işlenmiştir.

Sıkıyönetim ilânından sonra işlenen suçlara ait davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılabilmesinin önkoşulu 1402 sayılı Yasa'nın 15.maddesine göre,sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmesidir.

Bundan başka,adı geçen yasanın 13/b.maddesinin önkoşulu da suçların sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmasıdır.

İddianamede yer alan olayların mahiyeti ^{ve} dosya içeriğine göre,sanıklara isnat olunan eylemlerin,Türk milleti ve devleti aleyhine değil,kendi devletleri yöneticileri ile ilişkili olarak ve kendi ülkeleri ile ilgili bazı sonuçlar elde etmek amacı ile işlendiği anlaşılmakta ve dava konusu bu eylemlerin Sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak veya sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla irtibatlı olarak işlendiğine dair dava dosyasında bir bulgu ve kanıtta mevcut bulunmamaktadır.

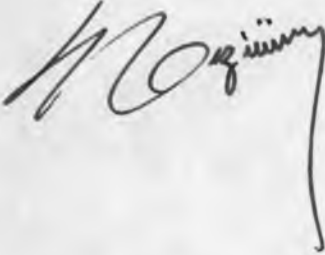
Sanıklardan kimisinin, İstanbul'daki Irak Konsolokluk binasına bomba koymak isterken o binayı korumak ile görevli bekçiye karşı silahla mukavemet ve tehditte bulunmak eylemlerine gelince; hernekadar 1402 sayılı Yasa'nın 2.maddesi uyarınca tüm zâbita teşkilatı sıkıyönetim komutanı emrine girmekte ise de, bu teşkilatın sıkıyönetim görevinden ayrı olarak normal Adli ve İdarî görevlerine de devam ettiği kuşkusuzdur. Yabancı devletlerin temsilciliklerinin konunmasında, zâbitanın bu aslî görevleri arasında dır.

Bu nedenlerle sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlendiği tetkik konusu saptanmayan/suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 21.12.1984 günlü, 1984/276-322 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28.1.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

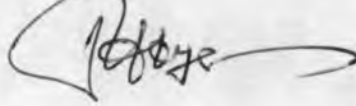
Başkan

Servet Tüzün

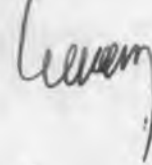
Üye

Y. İsmet Ayer

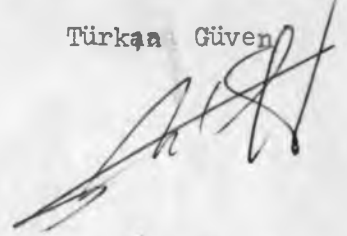
Üye

A. Mazhar Akman

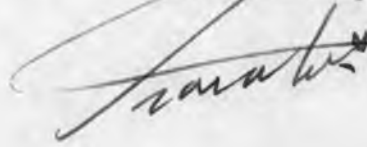
Üye

Türkan Güven

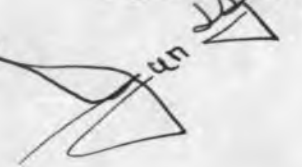
Üye

Necati Karakiş

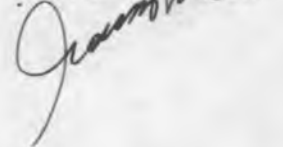
Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz T. Kögen

G/T.